

[Mose Hansen.]

ring af produktionsrummene og boligerne. Begge dele er i de allerfleste landbrug og ikke mindst i mange mindre landbrug utidsvarende og saneringsmodne.

Mit parti har tidligere givet udtryk for, at det ikke er med nye lån, man hjælper landbruget, når det har besvær nok med at klare dem, der er. Skal der lånes, må det, som jeg allerede har nævnt, være gennem landbrugets realkreditfond. Desuden mener jeg, at man må afvente, hvad der fremkommer fra landbokommissionen med hensyn til finansiering af landbruget.

Aage Fogh: Jeg vil gerne til indledning gøre opmærksom på, at det ikke alene er låneforeningerne, vi arbejder med, det er også indkøbsforeningerne. Dernæst må jeg sige, at det har interesseret mig meget at høre alle de spådomme, der har været angående landbrugets fremtid. Jeg tror godt, vi kan have lov til at sige til hinanden, at det er der ingen af os der ved så forfærdelig meget om. Hvis det former sig, som jeg håber, og som vi forhåbentlig alle sammen håber, at man ud over Europa igen vil købe danske landbrugsvarer og betale dem med en rimelig pris og i rimelig konkurrence, bliver der store muligheder for dansk landbrug, også for det mindre landbrug, omend måske ikke for det helt lille landbrug; og så bliver problemerne ikke så store, som det nu er fremstillet fra mange sider.

Hvad angår indkøbsforeningerne, vil jeg gerne sige til det ærede medlem hr. Søren Jensen, der fremhæver, at jeg engang ved en eller anden lejlighed har sagt, at jeg var tilhænger af, at man skulle låne penge i det frie marked: det er jeg stadig væk, jeg er stadig væk af den opfattelse, at indkøbsforeningerne burde arbejde med obligationer, men disse obligationer skulle være statsgaranterede, og så skulle foreningerne til gengæld have mere fri rådighed over lånenes anvendelse. Jeg kan i denne forbindelse gøre opmærksom på, at de tanker var vi inde på, da vi drøftede realkreditfonden. De blev desværre ikke gennemført, vel nok fordi kreditforeningerne og bankerne var de stærkeste, og vi fik i stedet for landbrugets realkreditinstitut.

Hvis man tager et pengeinstitut til sammenligning med landbrugets realkredit-

institut — jeg kan måske bruge fiskeriban-banken — så arbejder fiskeribanbanken med obligationer, der er udstedt med statsgaranti, og sidst jeg tog oplysning om de to institutioner, var forholdet det, at fiskeribanbanken arbejdede ca. 1½ pct. billigere end landbrugets realkreditinstitut. Derfor vil jeg gentage, at jeg tror, vi ad åre og helst inden alt for længe skulle prøve, om vi ikke kunne finde vej frem til en ordning, hvorefter indkøbsforeningerne ikke skal have deres penge som statslån — så de ikke længere skal høre alle disse skoser og hentydninger fra anden side — men skaffer sig pengene udstedt i obligationer. Disse obligationer statsgaranteres, og så burde indkøbsforeningerne have lov til at give udlån mod pant i bygninger, for man kan vist sige, at det burde være sådan, at indkøbsforeningerne til enhver tid kan sætte ind på det område, hvor der er stærkest behov for hjælp. Jeg har haft at gøre med det igennem en årrække; i 30erne, ja, allerede i 20erne, var det ikke maskiner, det drejede sig om, men det drejede sig om at få tuberkelfri besætninger, og jeg kan forsikre for, at der landet over er skaffet i tusindvis af yderige dyr i kraft af lån gennem disse foreninger. I øjeblikket er det måske mekanisering, det drejer sig om, men i næste omgang kan det være bygningsforbedringer, og det burde også kunne gøres gennem foreningerne.

Jeg ville meget gerne vide, hvor mange penge der egentlig er tabt på indkøbsforeningerne. Jeg ved, at de, der er gamle nok til at kunne huske 30erne, kan finde nogle tab, men fra 1940 og fremefter har staten ikke tabt en øre på disse foreninger. De har i nogen udstrækning fået billige lån, og det er de taknemlige for, men tab har der ikke været noget af.

Må jeg til slutning sige, at jeg tror, man skulle lægge lidt større vægt på den afdeling, der hedder indkøb, snarere end på den, der hedder lån. Når foreningernes formand her kunne meddele, at der var købt 2 000 traktorer i fjor, tør jeg garantere formanden for, at hvis han går til et firma, der fører den rigtige traktor, og siger til vedkommende firma: jeg skal købe 2 000 traktorer i det kommende år og vil betale dem uge for uge, efterhånden som de bliver leveret, betale dem kontant og garanterer